

SZEGED

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre 600 kor. | Negyedévre 150 kor.
Fél évre 300 | Egy óra 50

Megjelenik naponként délután.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Kölcsey-utca 6. • Telefon 13-33.

Horthy kormányzó az ujszegedi háromszögben és Szegeden

SZEGED, október 8.
(Saját tudósítónktól.)

Olyan volt Ujszeged ezen a hűvös őszi reggelen, mintha az egész ma teremtette volna az Isten, virágos jókedvében. Utcái és utai tiszták, csak imitt-amott tarkítják sárgult falevelek, házai fellobogóva, lakói ünneplő ruhákban, örömteljes arccal köszöntik az idegent. Az ünneplés és minden amit ma az ember lát Szeged gyönyörű testvérvárosában, arra enged következtetni, hogy valami nagy dolognak kell itt történnie. Magyarország kormányzója jön ma ide, hogy meglátogassa a szenvedések alatt is hű magyarjait; hogy kitartást, bátorságot és hazaszeretetet hirdessen a felszabadult testvéreinek. És Ujszeged népe vár szívrepesve, lélegzetvisszafojtva, lelkeiben a múlt keserű emlékeivel, a jövőbe vetett bizalommal várja a kormányzót, maroknyi magyarok fennkölt urát.

Az ujszegedi állomáson.

A hivatalos program nyolc óra harminc percre jelzi a kődvonatot érkezését. Ettől az időtől egy jó óra választ még el bennünket, de az ujszegedi pályaudvaron már ugyyszólván mindenki ott van, aki a fogadtatáshoz hivatalos. A zöld ágakkal és nemzetiszínű zászlókkal gyönyörűen felkészített kis állomásépület peronján pihenj-állásban vár a díszszázad és a katonazenekar. Daliás fiúk valamennyien, testükön pompásan feszül a katonaruha, felszerelésük vadonatúj és ragyogóan tiszta. A sinpár előtt, melyre a kormányzó vonata befut, zöld szőnyeg van terítve. Díszruhába öltözött vasutasok szaladgálnak lázas idegességgel a pályatesten. Majd tiszték jönnek, akik szolgálati beosztásuknál fogva kötelesek jelen lenni a fogadtatás szépnak és emlékezetesnek ígérkező aktusánál. Kevéssel hét óra után autótülkölés hallatszik az országot felől, vezényszavak röpködnek a levegőben, a díszszázad feszes vigyázba áll, a zenekar a Himnuszra zendít. Janky Kocsárd körletparancsnok érkezik *Shvoy* vezékkari főnök kíséretében. A körletparancsnok megismeri a díszszázadot, majd a már összegyűlt tiszték csoportjához megy és utasításokat ad ki. Közben megérkeznek a polgári hatóságok is, egyik részük festői díszmagyarban.

Megérkezik a Turán.

A kődvonatot érkezésének ideje így közeleg percről-percre. Az emberek idegesen nézegetik óráikat, igazítják ruháikat, mikor egyszerre csak a tuisó partról fekete füstfelhő száll az égfelé.

— *Jön!* — morajlik végig a hullámzó embersokaságon a szó és a hídön máris feltűnik a kődvonatot, a hat szalonkocsiból álló Turán. A vonat még keresztül sem ér a hi-

don, amikor felhangzik a diszjel, a zenekar a Himnuszot fujja és a vasutasok díszszázadnak „Vigyázz”-t vezényel Molnár Adorján százados. A fogadtatásra megjelent katonai és polgári hatóságok szintén elhelyezkednek a kijelölt helyeiken. Halotti csend, mozdulatlan emberarcok között fut be méltóságteljes pőfékeléssel a pazar kényelemmel berendezett udvari kődvonatot és alig hogy megáll, ajtajai kinyílnak és fűrgén ugranak ki a gyönyörű öltözöttestőrök, a vasutasok, a negyedik kocsiból Magasházy László őrnagy szárnysegéd. Ugyanebből a kocsiból jön ki egy-két pillanattal később Horthy Miklós kormányzó is.

Megjelenése pillanatában dörgő éljenzés fogadja fejedelmi alakját. Szokásos öltözékében: tengerész egyenruhában van, mellén ott ékeskednek vitézségének, dicső tetteinek bizonyítékai: a háborús kitüntetések. Arca — mely mintha kissé meghízott volna mióta utójára ittjárt közöttünk — büszke pillantással jár végig az üdvözlésre megjelent embereken, szalutálva üdvözi a hatalmas tömeget, majd meghallgatja Janky Kocsárd tábornok jelentését és kísérelétől övezve délcegen ellépked a díszszázad előtt, melynek parancsnoka szintén jelentkezik nála. Ezenkívül a díszszázad mellett áll Kovács Károly csendőrkörletparancsnok jelentését fogadja, majd pedig a polgári hatóságok csoportja elé lép.

Somogyi polgármester üdvözlö a kormányzót.

A csoportból azonnal előáll Somogyi polgármester és egyre bátorodó hangon üdvözlö a Nagyurat:

Főméltóságú Kormányzó Ur!

Bánát paradicsomkertjének a kies kapujában magyar szívem mély hódolatával és forró szeretetével köszöntöm Főméltóságodat. Szegednek ez a része két és fél éven át el volt szakítva a legnagyobb magyar városától. Idegen seregek, idegen népek tanyáztak lombosátoros erdejében, ők élvezték itt a mámoros virágillatot, a madár dalát, de *kizsákmányolták a megkínzott ősmagyar lakosság testi és lelki erejét*. A szolgaság igényét akasztották a vállára és bilincsre verték szellemi szabadságát.

Nagy a mi örömnk afelett, hogy Ujszegedet a Tisza—Maros összefolyásának kicsiny háromszögével éppen Szegedre való tekintettel visszakaptuk. Igaz, kicsiny ez a terület az ország elvesztett ősi területéhez képest. Csak egy csepp a tó vizéhez, örömnk is elörpül a mi hazafias fájdalomunk nagysága mellett, de azért még ez is jól esik nekünk, mint súlyos szenvedésnek egy kicsiny megszakítása.

Mély halánkat fejezzük ki Kormányzó urnak, hogy a visszacsatolt

területet és sok szenvedésün átment népét magas látogatásával kitüntette. Azáltal felejthetetlen, soha el nem múló emléket szerez ez a nép, mely hazafias érzelmeiben mentes maradt a nemzetköziség minden mételeyétől, sőt éppen megpróbáltatásának idejében tanulta meg mégjobban szeretni hazáját. Most, hogy rabbilincsei elpattantak, ismét szabad, mint a napsugár s örömtől túlaradó szívvel köszönti Főméltóságodat. Isten hozta az ország Kormányzóját!

A polgármester beszédére, rövid pillanatnyi gondolkodás után válaszol a kormányzó. Kemény, katonás szavaiból kiérzik, hogy örül a látotakon, hogy szíven viseli a kormányzására bízott ország sorsát. Kellemes orgánuma révén mindenki hallja magasztos ígét, amint ezt mondja:

— Nagyon szépen köszönöm szíves üdvözlő szavait, kedves polgármester ur! Nagy örömmel jöttem

Katonai szemle a Temesvári-köruton.

Pár percnyi fesztelen beszélgetés után a kormányzó és kísérete — akik közül a hivatalos programtól eltérőleg *Ráday Gedeon* belügyminiszter és *Nádossy Imre* országos főkapitány másirányú fontos elfoglaltságuk miatt nem érkeztek meg — a pormentesített Temesvári-köruton Ujszeged belseje felé indulnak. A körut és az országot keresztelésénél felállított diadalkapunál magyarruhás lovasbandérium és az ünneplő lakosság kalaplengetve harsány éljenzéssel fogadja a kormányzót, aki megismeri a szegedi helyőrséget. A szemle közben egymásután tünteti ki megszólításával a legénységi állományhoz tartozó embereket. Küönösképpen a vitézségi érmes katonákkal beszél, kitüntetések eredete után érdeklődve tőlük.

Ujszeged hódolata.

Mikor a szemle végétért, *Száhlander* Béla ezredesnek, a körletparancsnok helyettesének díszmenetre adott parancsot. Mig a csapatok a díszmenetre felfejlődnek, a kormányzó az ujszegedi lakosság hódolatának a fogadására megy. A zászlók alatt felvonult lakosság sorából három magyarruhás kisleány: *Czinky Olga*, *Köncs Erzs* és *Lederer Erzs* lépnek a kormányzó elé. Köncs Erzs hatalmas virágcsokrot tart a kezében és rövid beszéd keretében átadja azt Horthy Miklósnak, aki mosolyogva, kézfogással köszöni meg a kedves megemlékezést.

Ezután *Horváth József* tanár tolmácsolja keresetlen szavakkal az ujszegediek hódolatát. Ahol és ahányszor a kormányzót és a nemzeti hadsereget említi beszédében, hatalmas éljenzésben tör ki a közönség. A hódoló beszédet az alábbiakban adjuk:

ide és a körutamról felejthetetlen emlékeket hoztam vissza. Szükséges, hogy akik a megszállás alól felszabadultak tanulságait el ne felejték, most megtanultuk, hogy mi a haza. Most megtanulták ezt a hazát megbecsülni és megtanulták ezt boldoggá tenni. Nagy örömmel jöttem ide vissza, ahonnan elindultam a nagy utra, amely messze van még — sajnos — a befejezéstől.

Hatalmas éljenzés kíséri a kormányzó válaszában minden mondatát, aki, mikor beszédét befejezte, barátságosan kezét szorít *Somogyi* polgármesterrel, *Aigner* főispánnal, *Kószó* és *Pálffy* képviselőkkel, *Szalay* és *Bottka* főkapitányokkal és a többi urakkal. Mindenkihez van egypár meleg szava. Somogyi polgármestertől Ujszeged állapota felől érdeklődik, *Aigner* főispánt Szeged ügyeiről kérdezi meg, *Kószó* Istvánnak mosolyogva említi fel szegedi tarlózkodásának emlékeit.

Főméltóságú Kormányzó Ur!

A világtörténelmet Kijó, a történelem muzsája, pontosan írja. A muza adatai szerint a középkori nagy népvándorlásokkor érte, utolsó hullámgörögében megjelenik Európa kapuján, a Vereckei-szorosnál, egy maroknyi, de erős akaratú, szilárd jellemű nemzet: ez volt a magyar. E nép okulva hatalmas elődjei romlásán, a nyugati eszme magasztos tanaitól meghatva, fölveszi a keresztiséget, országot alapít, otthon épít, kemény tölggyaként áll, mint a művelt Nyugat védője, ezer esztendőn át a Keletről jövő áramlatokkal szemben.

Következik a nagy európai háború, a magyar nemzet ősei erényéhez méltóan, oroszlanként küzd; de tévtanoktól megemlékezve, a magasztos keresztény tan eszméit elhagyja s elbukik. Az egyesült nyugati nagyhatalmak kerülhetetlen békére kényszerítik; a szomszéd kapzsi népek darabokra tépik szét s megszállva tartják meg sokáig Csonkamagyarország egyes részeit is jogtalanul.

Főméltóságú Kormányzó Urunk! Ujszeged népe, tiszteletteljes hódolattal jelentem, a szerb megszállás minden gyötrelmét és kínját, társadalmi és felekezeti különbség nélkül, hazafias érzésből áthatva, a magyar hazához törhetetlen ragaszkodással, a megszálló balkáni nép iránti mély gyűlölettel szenvedte át. Augusztusi nap hajnalhasadásakor a bevonuló dicső nemzeti hadsereget s a magyar nemzet kiválasztott küldötteit virágosóval, az egekig törő ujjongó örömmel fogadta; e nap megérkezése Kormányzó Urunk Főméltósága bölcs irányításának eredménye. Ép ezért, midőn először lép a felszabadult ujszegedi területre, Ujszeged népe e történelmi pillanatban tiszteletteljes hódolattal, a legmélyebb hálával köszönti és üdvözlöi. Üdvözlöjük, mint Novara hőst, köszöntjük, mint a lelkelen kalandorok leverőjét, köszöntjük és üdvözlöjük, mint a nemzeti hadsereg megalapítóját, melynek magva Szegeden termett s hogy történelmi küldetése révén a magyar nemzetet ismét bevezeti Európa művelt nemzetek közé. Isten hozta! Isten éltesse!!!

A beszédre a kormányzó így válaszolt:

— Köszönöm kedves üdvözlő szavait. Hosszu utat tettem meg a mostan felszabadult vidékeken, ahonnan felejthetetlen emlékeket hoztam. Mindenütt a tisztá haza-